

K problematike odvodzovania katalánskych mien v slovenčine

Renáta BOJNIČANOVÁ, Salustio ALVARADO

Universidad Comenius de Bratislava, Universidad Complutense de Madrid
bojnicanova@fedu.uniba.sk
salvarad@filol.ucm.es

Recibido: Octubre de 2009

Aceptado: Enero de 2010

Zhrnutie

S rastúcim počtom prekladov z katalánčiny a odborných štúdií z oblasti katalánskej literatúry a jazyka sa stále naliehavejšou javí potreba venovať pozornosť problematike odvodzovania slov z katalánskych mien, t.j. problematike tvorenia prídavných mien prívlastňovacích a vlastnostných vzťahových, a tiež obyvateľských. V našom článku sa zamýšľame nad touto tematikou a navrhujeme niektoré riešenia, ktorých vhodnosť, prirodzene, najlepšie overí až samotná prax.

Kľúčové slová: Katalánsky jazyk. Slovenský jazyk. Odvodzovanie cudzích mien v slovenčine

Resumen

Sobre la problemática de la derivación de los nombres catalanes en eslovaco

La creciente difusión en Eslovaquia de traducciones del catalán, así como de estudios sobre esta lengua y su literatura escritos en eslovaco, plantea el problema de la derivación i.e. la formación de adjetivos, tanto posesivos como relativos, y gentilicios a partir de los nombres catalanes. En el presente artículo nos proponemos hacer una reflexión sobre el tema, así como esbozar algunas propuestas que, obviamente, tendrán que ser refrendadas y sancionadas por su posterior aceptación y uso generalizado.

Palabras clave: Lengua catalana. Lengua eslovaca. Derivación de adjetivos y gentilicios en eslovaco

Abstract

About the Problem of the Derivation of Catalan Nouns in Slovak

As translations from the Catalan become more widespread in Slovakia, as well as studies in Catalan language and literature written in Slovak, the derivation of Catalan nouns, especially anthroponyms and toponyms, poses specific problems. In this article we reflect upon this subject, and suggest several solutions which, for obvious reasons, will have to be approved and sanctioned for their further acceptance and general use.

Key words: Catalan language. Slovak language. Derivation of foreign nouns in Slovak

Tento článok píšeme s úmyslom pokračovať v analýze problematiky adaptácie katalánskych mien v slovenčine, ktorej sme sa venovali už v článku zameranom na deklináciu katalánskych mien (ALVARADO, BOJNICANOVÁ 2008), pričom konkrétne sa mienime zamerať na otázku derivácie čiže odvodzovania, t.j. tvorenia prídavných a obyvateľských mien. V našej štúdii sa sústreďujeme na nasledovné typy slov: 1.) privlastňovacie prídavné mená 2.) obyvateľské mená 3.) vzťahové prídavné mená odvodené od miestnych mien (toponým) 4.) zložené obyvateľské mená 5.) adaptácia historických katalánskych mien do slovenčiny.

1.1. Od katalánskych antroponým mužského rodu zakončených na spoluhlásku, v slovenčine zodpovedajúcich vzoru **chlap** (viď ALVARADO, BOJNICANOVÁ 2008: §2, 136-137), sa podľa pravidiel slovenského jazyka tvoria (a ďalej deklinujú) privlastňovacie prídavné mená podľa vzoru **otcov**, napr. **Berenguer** [bɛrɛŋ'ge] → **Berenguerov**, **Castells** [kəs'teʎs] → **Castellsov**, **Fortuny** [fur'tun] → **Fortunyov**, **Ponç** ['pons] → **Pončov**, **Xirinachs** [ʃiri'naks] → **Xirinachsov**, atď.

1.1.1. Toto pravidlo platí, napriek zásadám vyloženým v §3.2.5.1 a §4.2.5.1., aj pri menách zakončených na **-ig**, ako napr. **Calabuig** [kəʎə'βutʃ], **Puig** ['putʃ], **Roig** ['rotʃ], **Treig** ['tretʃ], atď. Privlastňovacie prídavné mená odvodené od týchto mien sa tiež tvoria podľa vzoru **otcov**, pričom základná grafická podoba mena zostane zachovaná: **Calabuig** → **Calabuigov**, **Puig** → **Puigov**, **Roig** → **Roigov**, **Treig** → **Treigov**, atď.

1.2. Privlastňovacie prídavné mená odvodené od katalánskych vlastných mien a priezvisk zakončených na **-es** zodpovedajúcich vzoru **otcov**, pričom treba mať napať pravidlá vysvetlené v ALVARADO, BOJNICANOVÁ (2008: §2.1., 137-138), čo znamená, že treba rozlišovať medzi prípadmi, v ktorých **-es** predstavuje pôvodnú latinskú koncovku nominatívu singuláru, napr. **Apelles** [ə'peʎəs] → **Apellov**, **Aquilles** [ə'kiʎəs] → **Aquillov**, **Carles** ['karʎəs] → **Carlov**, **Elies** [ə'ʎies] → **Eliov**, **Zacaries** [zəkə'ries] → **Zacariov**, atď., a prípadmi, v ktorých **-es** predstavuje pôvodnú latinskú koncovku akuzatívu plurálu, napr. **Artigues** [ər'tiɣes] → **Artiguesov**, **Cassanyes** [kə'saɣes] → **Cassanyesov**, **Pujades** [pu'ɟades] → **Pujadesov**, **Ullastres** [u'ʎastres] → **Ullastresov**, **Vinyes** ['biɣes] → **Vinyesov**, atď.

1.3. Privlastňovacie prídavné mená odvodené od podstatných mien mužského rodu zodpovedajúcich vzoru **hrdina** (viď ALVARADO, BOJNICANOVÁ 2008: § 3, 140) sa, v zhode s pravidlami slovenského jazyka, tvoria príponami vzoru **otcov**, napr. **Fontanella** [funtə'neʎə] → **Fontanellov**, **Garcia** [gər'siə] → **Garciov**, **Veciana** [bɛ'sjaɲə] → **Vecianov**, **Ventura** [bɛn'turə] → **Venturov**, atď.

1.3.1. Podľa pravidiel vysvetlených v ALVARADO, BOJNICANOVÁ (2008: § 3.1., 140), privlastňovacie prídavné meno odvodené od priezviska **Pla** ['pʎa] má tvar **Planov**.

1.4. Privlastňovacie prídavné mená odvodené od podstatných mien mužského rodu zakončených na **-à** sa tiež riadia podľa vzoru **otcov**, pričom treba mať napať ich etymologický pôvod (viď ALVARADO, BOJNICANOVÁ 2008: § 4.1. a 4.2., 140-141), teda **Cebrià** [sɛ'βrja] → **Cebriànov**, **Julià** [ʒu'ʎja] → **Juiànov**, **Sebastià** [sɛβɛs'tja] → **Sebastiànov**, **Valerià** [bɛʎə'rja] → **Valeriànov**, atď., ale: **Aldomà** [əʎdu'ma] → **Aldomàrov**, **Gomà** [gu'ma] → **Gomàrov**, **Reglà** [rɛ'ɣʎa] → **Reglàrov**, **Segalà** [sɛɣə'ʎa] → **Segalàrov**, atď.

1.5. Katalánske mená zakončené na **-e**, ako už bolo vysvetlené v ALVARADO, BOJNICANOVÁ (2008: § 5., 141-140), sa skloňujú podľa vzoru **nuncius**, takže pri-

vlastňovacie prídavné mená zodpovedajú vzoru **otcov**, napr. **Alexandre** [ɛʎe'ʃandɾe] → **Alexandrov**, **Jaume** [ˈʒəume] → **Jaumov**, **Jofre** [ˈʒofɾe] → **Jofrov**, **Pere** [ˈpeɾe] → **Perov**, atď.

1.6. Pokiaľ ide o mená zakončené na **-é** alebo **-è**, rozlišujeme pri nich, ako už bolo vysvetlené v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: §6.1. a §6.2., 140-141), dva druhy, a to jednak mená “sprostofonetického” pôvodu, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **nuncius**, a od nich odvodené privlastňovacie prídavné mená zodpovedajú vzoru **otcov**, napr. **Barraqué** [bɛrɾe'ke] → **Barraquérov**, **Caballé** [kɛβe'le] → **Caballérov**, **Mariné** [mɛri'ne] → **Marinérov**, **Sabaté** [sɛβe'te] → **Sabatérov**, atď.; a jednak mená semitského pôvodu ako **Bernabé** [bɛrne'βe], **Jefté** [ʒɛf'te], **Jessé** [ʒe'se], **Josué** [ʒuzu'ɛ], **Noé** [nu'ɛ], atď., ktoré sa skloňujú podľa vzoru **kuli**, čo znamená, že majú deklináciu adjektívneho typu, a teda nemôžu tvoriť privlastňovacie prídavné mená, ale privlastňovanie sa v ich prípade vyjadruje pomocou genitívu, t.j. **Bernabého**, **Jeftého**, atď.

1.7. Podľa pravidiel vysvetlených v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: §7.1. a §7.3., 143-144), katalánske antroponymá zakončené na **-í** sa skloňujú podľa vzoru **nuncius** a od nich utvorené privlastňovacie prídavné mená zodpovedajú vzoru **otcov**, napr. **Atanasi** [ɛtɛ'nazi] → **Atanasiov**, **Emili** [e'miɫi] → **Emiliov**, **Eugeni** [ɛu'ʒeni] → **Eugeniov**, **Ovidi** [u'βiði] → **Ovidiov**, **Pi** [ˈpi] → **Pinov**, **Prudenci** [pru'ðensi] → **Prudenciov**, **Sergi** [ˈserʒi] → **Sergiov**, atď. Avšak existujú aj priezviská odvodené od prerománskych a arabských toponým, napr. **Algerrí** [ɛʎ'ðʒeri], **Benimeli** [beni'meɫi], **Ibi** [ˈiβi], **Serradi** [sɛrɾe'ðuɟi], atď., ktoré sa skloňujú podľa vzoru **kuli** (viď ALVARADO, BOJNIČANOVÁ 2008: § 7.2., 144) čo znamená, že majú deklináciu adjektívneho typu, a teda nemôžu tvoriť privlastňovacie prídavné mená, ale privlastňovanie sa v ich prípade vyjadruje pomocou genitívu, t.j. **Algerrího**, **Benimeliho**, **Ibiho**, atď.

1.8. Rovnako ako v podobných vyššie uvedených prípadoch, a v zhode s pravidlami vysvetlenými v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: §8.1., §8.2 a §8.3., 144-145), katalánske mená zakončené na **-í** sa na základe etymológie skloňujú podľa vzoru **nuncius**, takže od nich odvodené privlastňovacie prídavné mená zodpovedajú vzoru **otcov**, napr. **Agustí** [ɛɣus'ti] → **Agustínov**, **Baldoví** [bɛɫdu'βi] → **Baldovínov**, **Benjamí** [bɛɾʒe'mi] → **Benjamínov**, **Marcellí** [mɛrseɫ'i] → **Marcellínov**, **Martí** [mɛr'ti] → **Martínov**, **Romaní** [rumɛ'ni] → **Romanínov**, **Valentí** [bɛɫɛn'ti] → **Valetínov**. Naopak, tie mená, ktoré sa z etymologických dôvodov skloňujú podľa vzoru **kuli**, napr. **Benalí** [bene'ti], **Castellví** [kɛsteɫ'βi], **Dalí** [de'ti], **Neftalí** [nefte'ti], **Saurí** [sɛuri], **Tudurí** [tuðuɾi], atď., keďže ide o asimilované adjektívne formy, nemožno od nich odvodzovať žiadne privlastňovacie prídavné meno, ale privlastňovacie formy sa tvoria od genitívu podstatného mena, napr. **Benalího**, **Castellvího**, **Dalího**, atď.

1.9. Od katalánskych antroponým zakončených na **-o**, ktoré sa skloňujú podľa vzoru **dedo**, sa tvoria privlastňovacie prídavné mená podľa vzoru **otcov**, napr. **Cento** [ˈsento] → **Centov**, **Sanxo** [ˈsantʃu] → **Sanxov**, **Tallaferro** [teɫɛ'feru] → **Tallaferrov**, **Ximo** [ˈtʃimo] → **Ximov**, atď., (viď ALVARADO, BOJNIČANOVÁ 2008: §9. a §9.1., 145-146).

1.9.1. Pokiaľ ide o priezvisko **Bo** [b], od neho odvodené privlastňovacie prídavné meno, podľa pravidiel vysvetlených v ALVARADO, BOJNICANOVÁ (2008: § 9.2., 146), má tvar **Bonov**.

1.10. Od katalánskych mien zakončených na **-ó**, ktoré treba skloňovať podľa vzoru **nunciús**, sa odvodzujú privlastňovacie prídavné mená podľa vzoru **otcov**, pričom vždy treba brať do úvahy špecifiká podmienené ich etymológiou, napr. **Lleó** [lɛ'o] → **Lleónov**, **Dragó** [dɾe'ɣo] → **Dragónov**, **Monzó** [mun'zo] → **Monzónov**, atď., ale: **Casadó** [kəsə'do] → **Casadórov**, **Llauradó** [lɛurɛ'do] → **Llauradórov**, **Texidó** [tɛʃi'do] → **Texidórov**, atď., (viď ALVARADO, BOJNICANOVÁ 2008: §10., 10.1., 10.2., 10.3. y 10.4., 146-148).

1.11. Ako je vysvetlené v ALVARADO, BOJNICANOVÁ (2008: § 11, 148), privlastňovacie prídavné meno od mena **Bru** ['bru] má tvar **Brunov**.

1.12. Podľa vzoru **otcov** (respektíve **matkin**) sa skloňujú aj privlastňovacie prídavné mená odvodené od katalánskych priezvisk majúcich pôvod v toponymách zakončených na **-ú**, pričom vždy treba mať napamäti ich etymologický pôvod, napr. **Verdú** [ber'du] → **Verdúnov**, ale: **Geltrú** [ʒɛl'tru] → **Geltrúdin**, (viď ALVARADO, BOJNICANOVÁ 2008: § 12., 148).

1.13. Etymologickými zásadami sa treba riadiť, ako je vysvetlené v ALVARADO, BOJNICANOVÁ (2008: § 13., 13.1., 13.2., 13.3. a 13.4., 148-149), aj v prípade privlastňovacích prídavných mien odvodených od vlastných mien zakončených na **-au**: takže **Dalmau** [de'lmau] → **Dalmauov**, **Nicolau** [niko'tau] → **Nicolauov**, **Pau** ['pau] → **Pauov**, atď., ale: **Arnau** [ɛrnau] → **Arnaudov**, **Rigau** [riau] → **Rigaudov**, **Xirau** [ʃirau] → **Xiraudov**, atď.

1.14. Katalánske antroponymá zakončené na **-eu**, **-iu** a **-ou** sa skloňujú, viď ALVARADO, BOJNICANOVÁ (2008: §14., 15., a 16., 149-150), podľa vzoru **chlap**, takže privlastňovacie prídavné mená od nich odvodené sa skloňujú podľa vzoru **otcov**, napr. **Andreu** [ɛn'dreu] → **Andreov**, **Mateu** [me'teu] → **Mateov**, **Pompeu** [pum'peu] → **Pompeov**, **Feliu** [fe'liu] → **Feliov**, **Codorniu** [kuðor'niu] → **Codorniov**, **Bou** ['bou] → **Bouov**, **Dou** ['dou] → **Douov**, **Mompou** [mum'pou] → **Mompouov**, atď.

1.15. Všetky tieto zásady treba aplikovať aj pri odvodzovaní ženských priezvisk pomocou prípony **-ová**, **Campmany** → **Campmanyová**, **Xirinachs** → **Xirinachsová**, **Pujades** → **Pujadesová**, **Boada** → **Boadová**, **Rovira** → **Rovirová**, **Escrivà** → **Escrivánová**, **Rabadà** → **Rabadánová**, **Reglà** → **Reglàrová**, **Segalà** → **Segalàrová**, **Batlle** → **Batllóvá**, **Comte** → **Comtová**, **Caballé** → **Caballérová**, **Sabaté** → **Sabatérová**, **Bonmatí** → **Bonmatínová**, **Camprubí** → **Camprubínová**, **Abelló** → **Abellónová**, **Monzó** → **Monzónová**, **Casadó** → **Casadórová**, **Verdú** → **Verdúnová**, **Geltrú** → **Geltrúrová**, **Palau** → **Palauová**, **Rigau** → **Rigaudová**, **Deulofeu** → **Deulofeová**, **Espriu** → **Espriová**, **Mompou** → **Mompouová**, atď., atď., atď.

1.16. Privlastňovacie prídavné mená odvodené od ženských katalánskych osobných mien sa skloňujú podľa vzoru **matkin**. To platí pre mená zodpovedajúce vzoru **žena**, napr. **Assumpta** [ɛ'sumtɛ] → **Assumtin**, **Bàrbara** ['barβerɛ] → **Bàrbarin**, **Caterina** [kətɛ'rinɛ] → **Caterinin**, **Elisenda** [ɛli'zende] → **Elisendin**, **Elvira** [ɛl'βire] → **Elvirin**, **Esmaragda** [ɛzme'ragdɛ] → **Esmaragdin**, **Esperança**

[ɛspɛ'ransɛ] → **Esperančin**, **Galla** [ˈgɛlə] → **Gallin**, **Helena** [ɛˈlɛnɛ] → **Helenin**, **Immaculada** [imːɛkuˈtɛðɛ] → **Immaculadin**, **Luïsa** [luˈizɛ] → **Lluïsin**, **Magdalena** [mægdɛˈtɛnɛ] → **Magdalenin**, **Margarida** [mærgɛˈriðɛ] → **Margaridin**, **Marina** [mɛˈrinɛ] → **Marinin**, **Marta** [ˈmɑrtɛ] → **Martin**, **Mònica** [ˈmɔnikɛ] → **Mònikin**, **Ramona** [rɛˈmɔnɛ] → **Ramonin**, **Rosa** [ˈrɔzɛ] → **Rosin**, **Susanna** [suˈzɑnːɛ] → **Susannin**, **Teresa** [tɛˈrɛzɛ] → **Teresin**, **Verònica** [bɛˈrɔnikɛ] → **Verònikin**, **Vicenta** [biˈsɛntɛ] → **Vicentin**, atď., ako aj pre mená zodpovedajúce vzoru ulica, napr. **Amàlia** [ɛˈmaljɛ] → **Amàliin**, **Eulàlia** [ɛuˈtaljɛ] → **Eulàliin**, **Contxa** [ˈkɔntʃɛ] → **Contxin**, **Glòria** [ˈglɔrjɛ] → **Glòriin**, **Júlia** [ˈʒuɫjɛ] → **Júliin**, **Maria** [mɛˈriɛ] → **Mariin**, **Núria** [ˈnurjɛ] → **Núriin**, **Sofia** [suˈfiɛ] → **Sofiin**, **Virgínia** [birˈʒinjɛ] → **Virgíniin**, atď., ako aj pre tie, ktoré sa považujú za nesklonné, napr. **Araceli** [ɛrɛˈsɛli] → **Araceliin**, **Àngels** [ˈaŋzɛɫs] → **Àngelsin**, **Betlem** [bɛtˈlɛm] → **Betlemin**, **Consol** [kunˈsɔɫ] → **Consolin**, **Dolors** [duˈɫɔs] → **Dolorsin**, **Empar** [ɛmˈpɑr] → **Emparin**, **Fe** [ˈfɛ] → **Fein**, **Llum** [ˈlum] → **Llumin**, **Mar** [ˈmar] → **Marin**, **Meritxell** [mɛriˈtʃɛɫ] → **Meritxellin**, **Montserrat** [munˈsɛˈrat] → **Montserratin**, **Pau**¹ [ˈpau] → **Pauin**, **Raquel** [rɛˈkɛɫ] → **Raquelin**, **Reis** [ˈrɛjs] → **Reisin**, **Remei** [rɛˈmɛi] → **Remeiin**, **Roser** [ruˈzɛ] → **Roserin**, **Socors** [suˈkɔrs] → **Socorsin**, **Salut** [sɛˈlut] → **Salutin**, **Sol** [ˈsɔɫ] → **Solin**, atď. V každom prípade, ako už bolo vysvetlené v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: § 17.1., 150-151) a passim, treba mať vždy napamäti etymológiu týchto mien, napr. **Àrtemis** [ˈartɛmis] → **Àrtemidin**, **Assumpció** [ɛsumˈsjo] → **Assumpciónin**, **Carme** [ˈkarmɛ] → **Carmenin**, **Concepció** [kunˈsɛpˈsjo] → **Concepciónin**, **Mercé** [mɛrˈsɛ] → **Mercéidin**, atď.

2. Keďže vzťahy medzi Slovenskom a Katalánskymi krajinami neboli historicky veľmi intenzívne, do slovenčiny bolo adaptovaných iba málo katalánskych obyvateľských mien, medzi nimi napr. **Katalánc**, **Andorrcan**, **Valencijscan**, **Mallorcan** a možno niekoľko viac. Okrem názvu **Katalánsko**, existuje nie veľa slovakizovaných katalánskych toponým, azda ešte by sa dal uviesť príklad názvu **Skalnaté pobrežie**, ktoré sa v niektorých turistických sprievodcoch používa na pomenovanie pobrežia **Costa Brava**.

Pri odvodzovaní obyvateľských mien od katalánskych toponým vychádzame z pravidiel platných pre iné jazyky, zvlášť pre francúzštinu, tak ako sú zosumarizované v publikácii SEKVENT (2002) pričom tieto pravidlá prispôbime odlišným vlastnostiam katalánskeho jazyka, berúc v úvahu zvlášť jeho fonetické a etymologické zvláštnosti.

Najbežnejšou slovtvornou príponou pri odvodzovaní obyvateľských mien v slovenčine je **-(č)an**, a táto sa prispôbuje vokalickému a/alebo konsonantickému kontextu zakončenia toponyma.

Kvôli prehľadnosti zosystematizujeme odvodzovanie katalánskych obyvateľských mien v slovenčine podľa toho, či sa končia na samohlásku, dvojhlásku, jednoduchú spoluhlásku alebo spoluhláskovú skupinu.

2.1. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku alebo dvojhlásku:

2.1.1. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na **-a**:

2.1.1.1. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-a** nasledujúcu po pernej alebo plynnej spoluhláske (likvide) [l][ɫ][n][ɲ] sa tvoria

¹ Treba rozlišovať medzi mužským menom **Pau**, ktoré pochádza z latinského Paulus, a ženským menom **Pau**, odvodeným od latinského *pax* "mier".

tak, že koncové **-a** odpadá a k danej spoluhláske sa pridáva prípona **-čan**, napr. **Vilanova** [bi'te'nɔβe] → **Vilanovčan**, **Xàtiva** [ˈʃatiβa] → **Xàtivčan**, **Masquefa** [mes'kefe] → **Masquefčan**, **Cerdanyola** [seɾðe'ɲoɫe] → **Cerdanyolčan**, **Calella** [ke'leɫe] → **Calellčan**, **Barcelona** [beɾse'lonɐ] → **Barcelončan**, **Farfanya** [far'fana] → **Farfanyčan**, **Formiguera** [furmi'ɣere] → **Formiguerčan**, atď. Výnimku tvoria toponymá typu **Cabra** [ˈkaβɾe], **Elna** [ˈelne], **Palma** [ˈpaɫme], **Paterna** [pa'terna], **Selva** [ˈseɫβe] a všetky ostatné, pri ktorých samohlásku **-a** predchádza spoluhlásková skupina. V týchto prípadoch sa slovenské obyvateľské mená tvoria pomocou prípony **-an**, napr. **Cabran**, **Elňan**, **Palman**, **Paterňan**, **Selvan**, atď.

2.1.1.2. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-a** nasledujúcu po zubod'asnových spoluhláskach [t][d/ð] a po sykavých spoluhláskach úžinových [s][z][ʃ][ʒ] a záveroužinových [tʃ][dʒ] sa tvoria tak, že koncové **-a** odpadá a k spoluhláske, ktorá ju predchádza, sa pridáva prípona **-an**, pričom dentálne spoluhlásky sa zmäčkujú, napr. **Sureda** [su'reðe] → **Sured'an**, **Albelda** [al'βeɫda] → **Albeld'an**, **Gingueta** [gin'gete] → **Ginguet'an**, **Manresa** [men'reze] → **Manresan**, **Terrassa** [te'rase] → **Terassan**, **Catarroja** [kata'rɔdʒa] → **Catarrojan**, **Vinaixa** [bi'naʃe] → **Vinaixan**, **Garrotxa** [ge'rɔtʃe] → **Garrotxan**, atď. Tieto posledné by sa prípadne mohli slovakizovať na **Catarrožan**, **Vinašan**, **Garročan**, atď. Výnimku predstavuje obyvateľské meno odvodené od toponyma **Lleida** [ˈleɪðe], pri tvorbe ktorého treba vychádzať z katalánskeho tvaru obyvateľského mena **lleidatà** → **Lleidat'an**.

2.1.1.3. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-a** nasledujúcu po velárnej spoluhláske, sa táto velára náležite palatalizuje a dochádza k striedaniu [k] → č [g/ɣ] → ž, napr. **Sarroca** [sa'rɔka] → **Sarročan**, **Vila-Seca** [ˈbi'te'seke] → **Vila-Sečan**, **Salanca** [se'lanke] → **Salančan**, **Talamanca** [teɫe'manke] → **Talamančan**, **Coma-Ruga** [ˈkome'ruye] → **Coma-Ružan**, **Espluga** [es'pɫuye] → **Esplužan**, **Fraga** [ˈfraye/'fraye] → **Fražan**, **Serrallonga** [ˌseɾe'lonɣe] → **Serrallonžan**, **Vilallonga** [ˈbi'te'lonɣe] → **Vilallonžan**, atď. Výnimku predstavuje obyvateľské meno odvodené od toponyma **Berga** [ˈberge], pri tvorbe ktorého treba vychádzať z katalánskeho tvaru obyvateľského mena **berguedà** [berge'da] → **Bergued'an**.

2.1.2. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-ia** sa tvoria pomocou prípony **-jčan**, napr. **Aiguatèbia** [ajɣwe'teβje] → **Aiguatèbijčan**, **Alcúdia** [aɫ'kuðja] → **Alcúdičajčan**, **Badia** [be'die] → **Badičajčan**, **Xàbia** [ˈʃaβja] → **Xàbijčajčan**, **València** [ba'tensja] → **Valencičajčan**, atď. V poslednom prípade možno používať už zaužívanú slovakizovanú formu **Valencia** → **Valencičajčan**.

2.1.3. Pri odvodzovaní obyvateľských mien od katalánskych toponým zakončených na **-à** treba dodržiavať etymologické pravidlá (viď ALVARADO, BOJNIČANOVÁ 2008: § 4.1. a 4.2., 140-141), takže **Cornellà** [kurne'la] → **Cornellànčan**, **Perpinyà** [peɾpi'ɲa] → **Perpinyànčan** (prípadne možno použiť francúzsku formu **Perpignančan**), **Vinçà** [bin'sa] → **Vinçànčan**, **Benifassà** [benifa'sa] → **Benifassànčan**, atď., avšak: **Alcalà** [aɫka'la] → **Alcal'an**, **Almiserà** [aɫmize'ra] → **Almiseran**, **Beniardà** [benjar'da] → **Beniard'an**, **Beniflà** [beni'fla] → **Benifl'an**, **Benissivà** [benisi'βa] → **Benissivan**, atď.

2.1.3.1. Podľa vysvetlenia v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: § 3.1., 140), do tejto skupiny treba začleniť aj toponymum **Pla** [ˈpɫa], od ktorého odvodené obyvateľské meno má tvar **Plančan**.

2.1.4. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na **-e** a **-è**:

2.1.4.1. Pri odvodzovaní obyvateľských mien od katalánskych toponým zakončených na **-e** možno aplikovať pravidlá vysvetlené v § 2.1.1.1. až 2.1.1.4., teda napr. **Alguaire** [aɫˈɣwajɾe] → **Alguairčan**, **Campome** [kəmˈpumɐ] → **Campomčan**, **Cotlliure** [kuɫˈliuɾe] → **Cotlliurčan**, **Bonastre** [buˈnastre] → **Bonastran**, **Sorpe** [ˈsorpe] → **Sorpan**, **Vallcebre** [ˌbaɫˈseβɾe] → **Vallcebran**, **Vilamaniscle** [ˌβiɫəmɐˈniskɫɐ] → **Villamaniscľan**, atď. Pri obyvateľských menách odvodených od katalánskych toponým zakončených na samohlásku **-e** nasledujúcu po [ʒ][dʒ], možno grafickú podobu mena slovakizovať, napr. **Bellvitge** [bɛɫˈβidʒɐ] → **Bellvidžan**, **Calonge** [kəɫˈɔŋʒɐ] → **Calonžan**, **Masdenverge** [ˌmazðɐmˈbɛɾʒɐ] → **Masdenveržan**, atď.

2.1.4.2. Obyvateľské mená odvodené od katalánskych toponým zakončených na **-è** sa tvoria pomocou prípony **-jčan**, napr. **Portè** [purˈte] → **Portějčan**, **Novetlè** [noβɛɫˈɫɛ] → **Novetlējčan**.

2.1.5. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na **-i**:

2.1.5.1. Obyvateľské mená odvodené od katalánskych toponým zakončených na **-i** sa tvoria pomocou prípony **-jčan**, napr. **Açanui** [əʃɐˈnuj] → **Ačanuijčan**, **Benimeli** [beniˈmeɫi] → **Benimelijčan**, **Lasquarri** [ɫɛsˈkwari] → **Lasquarrijčan**, **Tibi** [ˈtiβi] → **Tibijčan**, atď.

2.1.5.2. Výnimku predstavuje toponymum **Pi**, od ktorého obyvateľské meno, ako je vysvetlené v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: § 7.3., 144), má tvar **Pinčan**.

2.1.6. Pri odvodzovaní obyvateľských mien od katalánskych toponým zakončených na **-í** treba brať na vedomie etymologický základ slov.

2.1.6.1. Od toponým latinského (prípadne gótskeho) pôvodu ako napr. **Cortsavi** [kursɐˈβi] < **cohort(em) Sabini** “Sabínov dvor”, **Constantí** [kuntɐnˈti] < (**villam**) **Constantini** “Konštantínova (obec)”, **Llavorsí** [ɫaβorˈsi] < (**villam**) **Lupercini** “Lupercínova (obec)”, **Vilobí** [βiɫuˈβi] < **villa(m) Albini** “Albínova obec”, **Castellgalí** [kɛsˌteɫɣəˈɫi] < **castell(um) ḡalwinus** “Gelwinov zámok”, **Castellolí** [kɛsˌteɫuˈli] < **castell(um) ḡadelinus** “Audelinov zámok”, atď., a tiež od toponým arabského pôvodu, pri ktorých zakončenie **-í** pochádza od koncovky “zdravého”² plurálu mužského rodu v genitíve **بلد الخراسيين**, ako napr. **Alfarrasí** [aɫfaraˈzi] < **بلد الخراسيين** “(obec) košíkár”, **Saidí** [sajˈði] < **بلد زيدين** “(obec) Zaydovcov”, atď., sa utvárajú obyvateľské mená nasledovným spôsobom: **Cortsavínčan**, **Vilobínčan**, **Castellgalínčan**, **Alfarrasinčan**, **Saidínčan**, atď.

2.1.6.2. Pri toponymách arabského pôvodu, v ktorých zakončenie **-í** pochádza od koncovky vzťahového prídavného mena, **ي** ako napr. **Algemesí** [aɫdʒɛmɐˈzi] < **الشمسي** “slnčné (miesto)”, **Betxí** [beˈtʃi] < **باجي** “vzťahujúce sa na toponymum **باجة**”³, **Almoradí** [aɫmoraˈði] < **المرادي** “vzťahujúce sa na antroponymum **مراد** = Dezider”,

² V tradičnej gramatickej terminológii arabského jazyka sa ako جمع سالم “zdravý plurál” označuje pravidelný alebo “vonkajší” plurál, ktorý je v opozícii voči جمع تكسير “lomenému” alebo “vnútornému” plurálu.

³ Názvy miest, prvé sa nachádzalo v al-Andaluse (dnešné Beja v Portugalsku), druhé leží v Tunisku.

atď., alebo z koreňa, ktorého tretia koreňová spoluhláska je “chorá”⁴, ako napr. **L’Alforí** [ʎɛfoˈri] < الهري “sýpka”, alebo v niektorých špeciálnych prípadoch toponým latinského pôvodu, ako napr. **Castellví** (viď ALVARADO, BOJNIČANOVÁ 2008: § 8.2., 145), sa obyvateľské mená tvoria pomocou prípony –**jčan**, napr. **Algemesíjčan**, **Castellvíjčan**, **L’Alforíjčan**, atď.

2.1.7. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na –**o**:

2.1.7.1. Pri odvodzovaní obyvateľských mien od katalánskych toponým zakončených na –**o** možno uplatniť a aplikovať pravidlá vysvetlené v § 2.1.1., takže **Bono** [ˈbɔno] → **Bončan**, **Canillo** [kaˈniʎo] → **Canillčan**, **Ordino** [orˈðino] → **Ordinčan**, **Benimodo** [beniˈmoðo] → **Benimod’an**, **Campello** [kamˈpeʎo] → **Campellčan**, **Muro** [ˈmuro] → **Murčan**. Výnimku tvorí toponymum **Pego** [ˈpeɣo]: keďže od neho odvodené obyvateľské meno má v katalánčine tvar **pegolí**, v slovenčine bude znieť **Pegolínčan**.

2.1.8. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na –**ó**:

2.1.8.1. Pri odvodzovaní obyvateľských mien z katalánskych toponým zakončených na –**ó**, treba mať napamäti etymologické zásady vysvetlené v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: § 10.3, 147), takže **Alaró** [ɛʎeˈro] → **Alarónčan**, **Benifairó** [benifaiˈro] → **Benifairónčan**, **Castelló** [kasteˈʎo] → **Castellónčan**, **Puigbó** [putʃˈbo] → **Puigbónčan**, **Rosselló** [ruseˈʎo] → **Rossellónčan** (existuje aj tvar odvodený z francúzskej podoby toponyma **Roussillončan**), **Uixó** [uˈʃo] → **Uixónčan**, atď.

2.1.9. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na –**ú**:

2.1.9.1. Pri odvodzovaní obyvateľských mien od toponým zakončených na –**ú**, sa treba pridržiavať etymologických pravidiel vysvetlených v ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: § 12, 148), takže **Besalú** [βezɛˈʎu] → **Besalúnčan**, **Salardú** [sɛʎeˈdu] → **Salardúnčan**, **Verdú** [βeˈdu] → **Verdúnčan**, atď, ale: **Geltrú** [ʒɛʎˈtru] → **Geltrúd’an**.

2.1.10.1. Obyvateľské mená odvodené od katalánskych toponým zakončených na –**au**, –**eu**, –**iu** a –**ou** sa tvoria pomocou prípony –**čan**, napr. **Olocau** [oʎoˈkau] → **Olocaučan**, **Sau** [ˈsau] → **Saučan**, **Talau** [teˈʎau] → **Talaučan**, **Cardedeu** [kəɾdeˈðeu] → **Cardedeučan**, **Font-romeu** [ˌfonruˈmeu] → **Font-romeučan**, **Manlleu** [mɛɲˈʎeu] → **Manlleučan**, **Estamariu** [estemeˈriu] → **Estamariučan**, **Llofriú** [ʎuˈfriu] → **Llofriučan**, **Montesquiú** [munteˈkiu] → **Montesquiučan**, **Castellnou** [kɛsteˈʎou] → **Castellnoučan**, **Colldejou** [ˌkoʎdeˈʒou] → **Colldejoučan**, **Escornalbou** [esˌkorneʎˈbou] → **Escornalboučan**, atď.

2.1.10.2. Výnimku tvoria, podľa ALVARADO, BOJNIČANOVÁ (2008: § 13.3. a 13.4., 149), niektoré toponymá obsahujúce prvky germánskeho pôvodu, napr. **Viladrau** [βiʎeˈðrau] → **Vilaud’an**, **Vila-robau** [βiʎeˈruβau] → **Vila-robau’an**, **Vingrau** [βiŋˈgrau] → **Vingrau’an**, atď.

2.2. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na spoluhlásku:

2.2.1. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na labiálnu (pernú) spoluhlásku sa tvoria pomocou prípony –**čan**, napr. **Garraf** [gɛˈraf] → **Garrafčan**,

⁴ V tradičnej gramatickej terminológii arabského jazyka sa ako حروف العلة “choré písmená” označujú spoluhlásky ا, و, ي, pretože bývajú príčinou mnohých morfológických nepravidielností.

Margalef [məɾɣə'ɫef] → **Margalefčan**. V prípade, že končia na spoluhláskovú skupinu, tvoria sa pomocou prípony **-an**, napr. **Miralcamp** [mirəɫ'kam] → **Miralcampan**.

2.2.2. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na plynnú spoluhlásku (likvidu) [l] [ɫ] [n] [ɲ] [r] sa tvoria pomocou prípony **-čan**, napr. **Monistrol** [munis'trɔɫ] → **Monistrolčan**, **Ópol** ['ɔpuɫ] → **Ópolčan**, **Palafrugell** [pəɫefru'zeɫ] → **Palafrugellčan**, **Vendrell** [ben'dreɫ] → **Vendrellčan**, **Cabestany** [kəβes'taɲ] → **Cabestanyčan**, **Enviny** [em'biɲ] → **Envinyčan**, **Alcàsser** [aɫ'kaser] → **Alcàsserčan**, **Ger** [ʒe] → **Gerčan**, **Estavar** [estə'βa] → **Estavarčan**, **Vilaller** [biɫə'ɫe] → **Vilallerčan**, atď.

2.2.3. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na zuboďasnové spoluhlásky [t] [d/ð], sa tvoria pomocou prípony **-an**, pričom tieto spoluhlásky sa zmäkčujú, napr. **Alacant** [aɫa'kant] → **Alacant'an**, **Burjassot** [burdʒa'sot] → **Burjassot'an**, **Puigverd** [putʃ'βert] → **Puigverd'an**, **Xert** [tʃert] → **Xert'an**, atď.

2.2.4. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na sykavku sa tvoria pomocou prípony **-an**, napr. **Arboç** [ər'bos] → **Arbočan**, **Bellús** [beɫ'us] → **Bellúsan**, **Calassanç** [kəɫə'sans] → **Calassančan**, **El Portús** [ɛɫpur'tus] → **El Portúsan**, **Reus** ['reus] → **Reusan**, atď.

Toto pravidlo možno aplikovať tiež pri toponymách končiacich sa na plurálovú koncovku **-s**, ako sú **Almussafes** [aɫmu'safes] → **Almussafesan**, **Arbúcies** [ər'βusjes] → **Arbúciesan**, **Argelers** [ərʒe'ɫes] → **Argelersan**, **Banyoles** [be'ɲotes] → **Banyolesan**, **Castelldefels** [kəs,telðe'fɛɫs] → **Castelldefelsan**, **Cruilles** [kru'iɫɛs] → **Cruillesan**, **Darnius** [dər'nius] → **Darniusan**, **Dorres** ['dores] → **Dorresan**, **Dosrius** [dos'rius] → **Dosriusan**, **Eroles** [e'rotɛs] → **Erolesan**, **Foios** ['fojos] → **Foiosan**, **Garrigoles** [gəri'ɣotes] → **Garrigolesan**, **Hortells** [ur'teɫs] → **Hortellsan**, **Ivars** [i'βas] → **Ivarsan**, **Joanetes** [ʒwe'netɛs] → **Joanetesan**, **Millars** [mi'ɫas] → **Millarsan**, **Negrals** [ne'ɣraɫs] → **Negralsan**, **Olius** [u'tiūs] → **Oliusan**, **Pallaresos** [pəɫə'rezus] → **Pallaresosan**, **Perestortes** [peres'tortɛs] → **Perestortesan**, **Queixans** [kə'ʃans] → **Queixansan**, **Ribesaltes** [riβe'zaltɛs] → **Ribesaltesan**, **Salses** ['saɫsɛs] → **Salsesan**, **Torderes** [tur'deres] → **Torderesan**, **Tormos** ['tɔɾmos] → **Tormosan**, **Verges** ['berʒɛs] → **Vergesan**, **Vivers** [bi'βɛs] → **Viversan**, **Xilxes** [tʃiɫʃɛs] → **Xilxesan**, **Xodos** [tʃɔðos] → **Xodosan**, atď.

2.2.5. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na sykavé predopodnebné spoluhlásky úžinové [ʃ][ʒ] a záveroúžinové [tʃ][dʒ] sa tvoria pomocou prípony **-an**, napr. **Andratx** [en'dratʃ] → **Andratxan**, **Barx** ['bartʃ] → **Barxan**, **Felanitx** [fɛɫə'nitʃ] → **Felanitxan**, **Flix** ['fliʃ] → **Flixan**, **Serrateix** [sɛrɛ'teɫʃ] → **Serrateixan**, **Urtx** ['urtʃ] → **Urtxan**, atď. Tieto obyvateľské mená sa prípadne môžu graficky slovackizovať na **Andračan**, **Flišan**, **Určan**, atď.

2.2.5.1. Výnimku tvoria toponymá zakončené na **-ig**, ako **Bellpuig** [beɫ'putʃ], **Beniarbeig** [benjar'betʃ], **Benidoleig** [benido'ɫetʃ], **Càlig** ['kaɫiʃ], **Enveig** [em'betʃ], **Massalcoreig** [masaɫ'koretʃ], **Molig** [mu'ɦitʃ], **Mont-roig** [mun'rɔtʃ], **Terrateig** [tera'tetʃ], **Tírig** ['tiritʃ], atď., pri ktorých možno obyvateľské mená odvodzovať od katalánskych tvarov, pričom si treba byť vedomý toho, že katalánske obyvateľské mená sa nevyznačujú pravidelnosťou, a sú tak povediac gramaticky nepredvídateľné. Podľa francúzskeho modelu (viď SEKVENT, 2002: 58), a vychádzajúc z prí-

padov ako **Liège** → **Lièžan**, **Ariège** → **Arièžan**, **Orange** → **Oranžan**, atď., katalánske obyvateľské mená možno foneticky aj graficky prispôbiť slovenčine, napr.: **Bellpuig** → **bellputxenc** → **Bellpučan**, **Beniarbeig** → **beniarbegi** → **Beniarbedžan**, **Benidoleig** → **benidolijà** → **Benidolidžan**, **Càlig** → **calijó** → **Calidžan**, **Enveig** → **envegès** → **Envežan**, **Massalcoreig** → **massalcoretjà** → **Massalcoredžan**, **Molig** → **molitjaire** → **Molidžan**, **Mont-roig** → **mont-roigí**, **mont-roigenc** → **Mont-rožan**, **Terrateig** → **terratégí** → **Terratedžan**, **Tirig** → **tirijà** → **Tiridžan**, atď.

2.2.6. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na velárnu spoluhlásku sa tvoria tak, že velára odpadá a použije sa prípona **-čan**, napr. **Albuxec** [aɫβu'ʃek] → **Albuxečan**, **Bell-lloc** [beɫ'ɫɔk] → **Bell-lločan**, **Campllong** [kəm'ɫoŋ] → **Campllončan**, **Hostalric** [ustel'rik] → **Hostalričan**, **Vulpellac** [buɫpɐ'lak] → **Vulpellačan**, atď.

2.2.6.1. Výnimku tvoria niektoré jednoslabičné toponymá, ako **Bruc** ['bruk], **Jóc** ['ʒok] alebo **Vic** ['vik], pri ktorých slovenský tvar obyvateľského mena treba vytvoriť od príslušného katalánskeho tvaru, napr. **Bruc** → **bruquetà** → **Bruquet'an**, **Jóc** → **joquenc** → **Joquenčan**, **Vic** → **vigatà** → **Vigat'an**, atď.

Medzi katalánskymi toponymami sa často vyskytujú zložené názvy, napr. **Bellmunt d'Urgell**, **Bellmunt de Mesquí**, **Bellmunt del Priorat**, **Vilallonga de la Salanca**, **Vilallonga de Ter**, **Vilallonga del Camp**, **Vilallonga dels Monts**, **Sant Miquel de Campmajor**, **Sant Miquel de Fluvià**, **San Miquel de Llores**, atď., ktoré obsahujú odkazy na komarky, pohoria, rieky, farnosti, atď., čím sa aj otázka odvodzovania obyvateľských mien komplikuje. K tejto problematike sa vrátíme v §4. Predtým však sa v nasledujúcich odstavcoch budeme venovať vzťahovým prídavným menám odvodeným od toponým.

3. Keďže historicky boli vzťahy medzi Slovenskom a Katalánskymi krajinami málo intenzívne, neexistuje veľa poslovenčených vzťahových prídavných mien odvodených od katalánskych toponým. Výnimku tvoria výrazy ako **katalánsky**, **andorrský**, **roussillonský**, **valencijský**, **mallorský**, **barcelonský**, a možno ešte pár iných.

Pri odvodzovaní ďalších vzťahových prídavných mien od toponým treba vychádzať z pravidiel platných pre iné jazyky, zvlášť francúzštinu, tak ako sú vysvetlené v publikácii SEKVENT: 2002, a treba ich adaptovať na fonetické a etymologické špecifiká katalánskeho jazyka.

Najfrekvencovanejšou príponou, ktorá vyjadruje vzťah príslušnosti v širšom slova zmysle, a teda aj príslušnosti k miestu, je v slovenčine prípona **-(s)ký**, pričom táto sa prispôbuje spoluhláskovému a/alebo samohláskovému zakončeniu koreňa slova. Kvôli prehľadnosti zosystematizujeme pravidlá na odvodzovanie katalánskych vzťahových prídavných mien podľa toho, či sú jednotlivé toponymá zakončené na samohlásku, dvojhásku, jednoduchú spoluhlásku, alebo spoluhláskovú skupinu.

3.1. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku alebo dvojhásku:

3.1.1. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na **-a**:

3.1.1.1. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-a** pred pernou alebo plynou spoluhláskou (likvidou) sa tvoria tak, že samohláska **-a** odpadá, a prípona **-ský** sa pridá k danej spoluhláske, napr. **Vilanova** → **vilanovský**, **Xàtiva** → **xàtivský**, **Masquefa** → **masquefský**, **Cerdanyola** → **cer-**

danyolský, Calella → **calellský, Barcelona** → **barcelonský, Farfanya** → **farfany, Formiguera** → **formiguerský**, atď. Ako je vysvetlené v § 2.1.1.1., výnimku tvoria toponymá ako **Cabra, Elna, Palma, Paterna, Selva** a všetky tie, v ktorých samohlásku **-a** predchádza spoluhlásková skupina; vzťahové prídavné mená odvodené od týchto toponým sa tvoria pomocou prípony **-iansky**, napr. **cabriansky, elniansky, palmiansky, paterniansky, selviansky**, atď.

3.1.1.2. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-a** pred zubodňasovými spoluhláskami [tʃ][d/ð] a sykavými spoluhláskami úžinovými [s][z][ʃ][ʒ] a záveroúžinovými [tʃ][dʒ] sa tvoria tak, že samohláska **-a** odpadá a prípona **-(s)ký** sa pridáva k danej spoluhláske, napr. **Sureda** → **suredský, Albelda** → **albeldský, Guingueta** → **guinguetský, Manresa** → **manreský, Terrassa** → **terasský, Catarroja** → **catarrojský, Vinaixa** → **vinaixský, Garrotxa** → **garrotxský**, atď. V prípade [ʃ][ʒ] a [tʃ][dʒ] možno tvar slovakizovať, napr. **Catarroja** → **catarroďžský, Vinaixa** → **vinašský, Garrotxa** → **garročský**, atď. Výnimku tvorí toponymum **Lleida**, v ktorého prípade odvodzujeme vzťahové prídavné meno od katalánskeho tvaru adjektíva **lleidatà** → **lleidatský** alebo **lleidatiansky**.

3.1.1.3. Pri vzťahových prídavných menách odvodených od toponým zakončených na samohlásku **-a** pred veľárnou spoluhláskou sa táto veľára náležite palatalizuje a dochádza k striedaniu [k] → **c**, [g/ɣ] → **ž**, takže **Sarroca** → **sarročský, Vila Seca** → **vilasecký; Coma-Ruga** → **comaružský, Espluga** → **esplužský, Fraga** → **fražský**, atď. Avšak ak ide o spoluhláskovú skupinu, prídavné meno má nasledovný tvar: **Salanca** → **salanský, Talamanca** → **talamanský, Serrallonga** → **serrallonský, Vilallonga** → **vilallonský**, atď. Výnimku tvorí toponymum **Berga**, v ktorého prípade odvodzujeme vzťahové prídavné meno od katalánskeho tvaru adjektíva **berguedà** → **berguediansky**.

3.1.2. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na dvojhásku **-ia** sa tvoria pomocou prípony **-jský**, napr. **Aiguatèbia** → **aiguatèbijský, Alcúdia** → **alcúdijský, Badia** → **badijský, València** → **valencijský** (po následnej slovakizácii **valencijský**), **Xàbia** → **xàbijský**, atď.

3.1.3. Pri odvodzovaní vzťahových prídavných mien od toponým zakončených na **-à** treba dodržiavať už vysvetlené etymologické pravidlá, takže **Cornellà** → **cornellànský, Perpinyà** → **perpinyànský, Vinça** → **vinçaňský, Benifassà** → **benifassànský**, atď., avšak **Alcalà** → **alcalàjský, Almiserà** → **almiseràjský, Beniardà** → **beniardàjský, Beniflà** → **Beniflàjský, Benissivà** → **benissivàjský**, atď.

3.1.3.1. Ako je vysvetlené v § 2.1.3.1., do tejto kategórie treba začleniť toponymum **Pla** [ˈpʎa], od ktorého vzťahové prídavné meno je **planský**.

3.1.4. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-e** a **-è**:

3.1.4.1. Pre odvodzovanie vzťahových prídavných mien od katalánskych toponým zakončených na **-e** platia pravidlá vysvetlené vyššie, t.j. **Alguaire** → **alguairský, Campome** → **campomský, Cotlliure** → **cotlliurský, Bonastre** → **bonastrejský, Sorpe** → **sorpejský, Vallcebre** → **vallcebrejský, Vilamaniscle** → **villamaniscleansky, Bellvitge** → **bellvidžský, Calonge** → **calonžský, Masdenverge** → **masdenberžský**, atď.

3.1.4.2. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-è** sa tvoria pomocou prípony **-jský**, napr. **Portè** → **portèjský**, **Novetlè** → **novetlèjský**.

3.1.5. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na **-i**:

3.1.5.1. Obyvateľské mená odvodené od toponým zakončených na **-i** sa tvoria pomocou prípony **-jský**, napr. **Açanui** → **açanuijský**, **Benimeli** → **benimelijský**, **Lasquarri** → **lasquarrijský**, **Tibi** → **tibijský**, atď.

3.1.5.2. Výnimku tvorí toponymum **Pi**, od ktorého obyvateľské meno má tvar **pinský**.

3.1.6. Pri odvodzovaní vzťahových prídavných mien od katalánskych toponým zakončených na **-í** platia pravidlá vysvetlené v § 2.1.6.1 a § 2.1.6.2., to znamená, že na jednej strane máme **Cortsaví** → **cortsavínský**, **Vilobí** → **vilobínský**, **Castellgalí** → **castellgalínský**, **Alfarrasí** → **alfarrasínský**, **Saidí** → **saidínský**, atď, a na druhej strane **Algemesí** → **algemesijský**, **Almoradí** → **almoradijský**, **Betxí** → **betxijský**, **Castellví** → **castellvijský**, atď.

Pre slovenského používateľa jazyka môže vyznievať na prvý pohľad neprijateľne výskyt dvoch po sebe nasledujúcich diakritických znamienok **-í-ì**, avšak neprotirečí si to pravidlám slovenčiny, keďže prvé zo znamienok označuje dynamický prízvuk, v katalánčine pohyblivý, a druhý samohláskovú dĺžku, ktorá je fonologicky relevantná v slovenčine, ale nie v katalánčine. Podobné prípady nachádzame aj vo francúzštine, napr. **Quimperlé** → **quimperlésky**, **Franche-Compté** → **franchecomptéskeý**, **Saint-Dié** → **saintdiéskeý**, **Pont-l'Abbé** → **pontl'abbéskeý**, atď. (viď SEKVENT, 2002: 68).

3.1.7. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na **-o**:

3.1.7.1. Pri odvodzovaní vzťahových prídavných mien od toponým zakončených na **-o** možno aplikovať pravidlá vysvetlené už vyššie, takže **Bono** → **bonský**, **Canillo** → **canillský**, **Ordino** → **ordinský**, **Benimodo** → **benimodský**, **Campello** → **campellský**, **Muro** → **murský**. Výnimku tvorí toponymum **Pego**: od katalánskeho tvaru vzťahového prídavného mena **pegolí** odvodzujeme slovenský tvar **pegolínský**.

3.1.8. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-ó**:

3.1.8.1. Pri odvodzovaní vzťahových prídavných mien od katalánskych toponým zakončených na **-ó**, treba dodržiavať už vyššie vysvetlené etymologické pravidlá, takže **Alaró** → **alarónsky**, **Benifairó** → **benifairónsky**, **Castelló** → **castellónsky**, **Puigbó** → **puigbónsky**, **Rosselló** → **rossellónsky** (tiež existuje z francúzštiny odvodený tvar **roussillonský**), **Uixó** → **uixónsky**, atď. Pokiaľ ide o výskyt dvoch za sebou nasledujúcich diakritických znamienok **-í-ì**, pozri § 3.1.6.

3.1.9. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na samohlásku **-ú**:

3.1.9.1. Pri odvodzovaní vzťahových prídavných mien od katalánskych toponým zakončených na **-ú**, možno aplikovať etymologické pravidlá vysvetlené už vyššie, takže **Besalú** → **besalúnsky**, **Salardú** → **salardúnsky**, **Verdú** → **verdúnsky**, ale **Geltrú** → **geltrúdsky**.

3.1.10. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na dvojhlasíky **-au**, **-eu**, **-iu** a **-ou**:

3.1.10.1. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na dvojhlasíky **-au**, **-eu**, **-iu** a **-ou** sa tvoria pomocou prípony **-ský**, napr. **Olocau** → **olo-**

causký, Sau → sauský, Talau → talauský, Cardedeu → cardedeuský, Font-romeu → font-romeuský, Manlleu → manlleuský, Estamariu → estamariuský, Llofriú → llofriuský, Montesquiú → montesquiuský, Castellnou → castellnonský, Colldejou → colldejouský, Escornalbou → escornalbouský, atď.

3.1.10.2. Výnimku tvoria, ako vyplýva z § 2.1.10.2., niektoré toponymá germánskeho pôvodu, ako Viladrau → viladraudský, Vila-robau → vilarobaudský, Vingrau → vingraudský, atď.

3.2. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na spoluhlásku:

3.2.1. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na pernú spoluhlásku sa tvoria pomocou prípony –ský, napr. Garraf → garrafský, Margalef → margalefský, Miralcamp → miralcampský.

3.2.2. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na likvidy, laterálne a nasálne spoluhlásky sa tvoria pomocou prípony –ský, napr. Monistrol → monistrolský, Òpol → òpolský, Palafrugell → palafrugellský, Vendrell → vendrellský, Cabestany → cabestanský, Enviny → envinský, Alcàsser → alcàserský, Ger → gerský, Estavar → estavarský, Vilaller → vilallerský, atď.

3.2.3. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na dentálnu spoluhlásku sa tvoria pomocou prípony –ský, napr. Alacant → alacantský, Burjassot → burjassotský, Puigverd → puigverdiský, Xert → xertský, atď.

3.2.4. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na sykavú spoluhlásku sa tvoria pomocou prípony –ský, napr. Arboç → arbočský, Bellús → bellússký, Calassanç → calassančský, El Portús → elportússký, Reus → reusský, atď. Toto pravidlo možno rozšíriť aj na toponymá so zakončením odvodeným od plurálu, ako napr. Almussafes → almussafesský, Arbúcies → arbúciesský, Argelers → argelersský, Banyoles → banyolesský, Castelldefels → castelldelfesský, Cruïlles → cruïlesský, Darnius → darniusský, Dorres → dorresský, Xilxes → xilxesský, Xodos → xodosský, atď.

3.2.5. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na spoluhlásky [ʃ][ʒ] a [tʃ][dʒ] sa tvoria pomocou prípony –ský, napr. Andratx → andratxský, Barx → barxský, Felanitx → felanitxský, Flix → flixský, Serrateix → serrateixský, Urtx → urtxský, atď., s možnosťou slovakizácie na tvar andračský, barčský, felaničský, flišský, serrateišský, určský, atď.

3.2.5.1. Výnimku tvoria vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na –ig, pri ktorých treba aplikovať pravidlá vysvetlené v § 2.2.5.1., napr. Bellpuig → bellpučský, Beniarbeig → beniarbedžský, Benidoleig → benidolidžský, Càlig → calidžský, Enveig → envežský, Massalcoreig → massalcoredžský, Molig → molidžský, Mont-roig → mont-rožský, Terrateig → terratedžský, Tírig → Tiridžský, atď.

3.2.6. Vzťahové prídavné mená odvodené od toponým zakončených na velárnu spoluhlásku sa tvoria pomocou prípony –cký, napr. Albuixec → albuixecký, Bellloc → bell-llocký, Hostalric → hostalrický, Vulpellac → vulpellacký, atď., avšak Campllong → campllonský.

3.2.6.1. Výnimkou sú niektoré monosylabické toponymá, ako napr. Bruc, Jóc alebo Vic, pri ktorých sa vzťahové prídavné meno v slovenčine tvorí od katalánskeho adjektívneho tvaru, napr. Bruc → bruquetà → bruquetský alebo bruquetiansky, Jóc → joquenc → joquencský, Vic → vigatà → vigatský alebo vigatiansky, atď.

4. Zložené toponymá a ich ododeniny.

4.1. Ako sme už vyššie spomenuli, katalánske toponymá bývajú často zložené z viacerých slov, pretože odkazujú na komarky, rieky, pohoria, farnosti atď, pričom ich štruktúra je “mutatis muntandis” podobná slovenským geografickým názvom: stačí porovnať, napr. **Corbera d’Ebre** a **Vranov nad Topol’ou**, **Caldes de Malavella** alebo **Caldes de Montbiu** a **Rajecké Teplice** alebo **Trenčianske Teplice**, **Campllong** a **Dlhé Pole**, atď. Pri odvodzovaní a skloňovaní katalánskych zložených toponým ich treba prispôbiť štruktúre slovenských toponým, dokonca si možno vypomôcť aj prekladom. Napríklad pri toponymách súvisiacich s vodnými tokmi možno využiť predložku **nad** alebo **pri** pričom obyvateľské mená a vzťahové prídavné mená sa budú riadiť pravidlami platnými pri slovenských toponymách: **Dlhá nad Váhom** → **Vážskodľžan** → **vážskodľžiansky**, **Ivanka pri Dunaji** → **Dunajskoivančan** → **dunajskoivanský**, a mnoho ďalších príkladov, ktoré možno nájsť v Pravidlách slovenského pravopisu.

Toponymum	Slovakizované toponymum	Obyvateľské meno	Vzťahové prídavné meno
Artesa de Segre	(Artesa pri Segri)	Segrejskoartesan	segrejskoarteský
Espluga de Francolí	(Espluga nad Francolínom)	Francolínskoesplužan	francolínskoesplužský
Corbera d’Ebre	(Corbera nad Ebrom)	Ebrejskocorberčan	ebrejskocorberský
Guardamar de Segura	(Guardamar pri Segure)	Segurskoguadamarčan	segurskoguadamarský
Sant Adrià de Besòs	(Sant Adrià nad Besòsom)	Besòskosantadriánčan	besòskosantadriánský
Sant Boi de Llobregat	(Sant Boi pri Llobregate)	Llobregatskosantboijčan	llobregatskosantboijský

Podobné prípady, avšak pri ktorých, samozrejme, nemôžeme rátať so slovenskými ekvivalentmi, nastávajú pri toponymách odkazujúcich na more. V týchto prípadoch možno preložiť slovo “mar” do slovenčiny, keďže má spoločný indoeurópsky koreň, a postupovať nasledovným spôsobom:

Toponymum	Slovakizované toponymum	Obyvateľské meno	Vzťahové prídavné meno
Arenys de Mar	(Arenys pri Mori)	Morskoarenysan	morskoarenyský
Lloret de Mar	(Lloret pri Mori)	Morskolloretčan	morskolloretský
Selva de Mar	(Selva pri Mori)	Morskoselvan	morskoaselviansky

Rovnako by bolo možné preložiť do slovenčiny aj všeobecne používané geografické determinanty bližšie určujúce polohu jednotlivých miest v rámci komárk v Katalánskych krajinách, ktoré sú vo výskyte úplne ekvivalentné k slovenským toponymám, napr. **Alt Empordà** → **Vyšný Empordà**, **Baix Empordà** → **Nížny Empordà**, **Pallars Sobirà** → **Horný Pallars**, **Pallars Jussà** → **Dolný Pallars**, **Ribera Alta** → **Vyšná Ribera**, **Ribera Baixa** → **Nížná Ribera**, **Vallès Occidental** → **Západný Vallès**, **Vallès Oriental** → **Východný Vallès**, atď.

Od zložených toponým odkazujúcich na komarky, podkomarky, farnosti, atď. možno odvodzovať obyvateľské a vzťahové prídavné mená nasledovne:

Toponymum	Slovakizované toponymum	Obyvateľské meno	Vzťahové prídavné meno
Abella de la Conca	Concká Abella	Conckoabellčan	concoabellský
Cornellà de Bèrcol	Bèrcolský Cornellà	Bèrcolskocornellänčan	bèrcolskocornellänský
Cornellà de Conflent	Conflentský Cornellà	Conflentskocornellänčan	conflentskocornellänský
Cornellà de la Ribera	Riberský Cornellà	Riberskocornellänčan	riberskocornellänský
Sant Llorenç d'Hortons	Hortonsský Sant Llorenç	Hortonsskosantllorenčan	hortonsskosantllorenčský
Sant Llorenç de Morunys	Morunysský Sant Llorenç	Morunysskosantllorenčan	morunysskosantllorenčský
Sant Llorenç Savall	Savallský Sant Llorenç	Savallskosantllorenčan	savallskosantllorenčský
Vilanova d'Escornalbou	Escornalbouská Vilanova	Escornalbouskovilanovčan	escornalbouskovilanovský
Vilanova de Bellpuig	Bellpučská Vilanova	Bellpučskovilanovčan	bellpučskovilanovský
Vilanova de Sau	Sauská Vilanova	Sauskovilanovčan	sauskovilanovský

5. Katalánske historické mená.

5.1. Vzťahové prídavné mená môžu poslužiť aj na adaptáciu katalánskych historických mien do slovenčiny, pričom treba pri nich zachovávať veľké počiatkové písmená, napr. **Bernat I “Tallaferro”, comte de Besalú i de Ripoll** → **Bernat I. “Talleferro”** (alebo **“Lomiželezo”**), **Besalúnský a Ripollský gróf; Sunifred II, comte d’Urgell** → **Sunifred II., Urgellský gróf; Hug Roger III, comte de Pallars** → **Hug Roger III, Pallarský gróf**; atď.

5.2. V iných prípadoch, podľa vzoru francúzskych historických a literárnych mien, ako napr. Jeanne d’Arc → Jana z Arcu, Cyrano de Bergerac → Cyrano z Bergeracu, marquise de Maintenon → markíza z Maintenonu, Tartarin de Tarascon → Tararin z Tarasconu, atď. (viď SEKVENT, 2002: 41) predložka **“de”** sa nahradí jej slovenským ekvivalentom **“z”**, napr. **Francesc de Borja i d’Aragó, duc de Gandia i marquès de Llobai** → **Francesc z Borje a z Aragóna, vojvoda z Gandie a markíz z Llobaia; Dalmau de Queralt i de Codina, conde de Santa Coloma** → **Dalmau z Queraltu a z Codinu, gróf zo Santa Colomy; Pere Carles de Sentmenat-Oms de Santapau i de Riquer, marquès de Castellodosrius, baró d’Orís i senyor de Vallgornera** → **Pere Carles zo Sentmenatu-Omsu zo Santapau a z Riquera, markíz z Castellodoriusa, barón z Orísa a pán z Vallgornera**, atď.

Ďalšie príklady historických mien: **Roger de Flor** → **Roger Florský, Berenguer d’Entença i de Montcada** → **Berenguer z Entenčy a z Montcady, Llop de Lluna** → **Llop Llunský, Perot de Rocaguinarda** → **Perot Rocaguinardský, Josep de la Trinxeria** → **Josep Trinxerijský, Francesc Vicent Garcia i Torres, rector de Vallfogona** → **Francesc Vicent Garcia i Torres, farár Vallfogonský** (alebo **z Vallfogony**), atď.

Treba si uvedomiť, že pokiaľ ide o historické mená, aj v slovenčine existuje podobná dualita v používaní vzťahového prídavného mena a predložky **“z”**, pričom preferencie v ich použití sa zakladajú viac než na ustálených pravidlách, na tradícii. Na jednej strane existujú mená ako napr. **Matúš Čák (Csák) Trenčiansky, Alžbeta Durínska** a ďalej, samozrejme, na úplne inej úrovni (umelecké prímenia a pseudonymy) **Jozef Cíger-Hronský, Gašpar Fejérpataky-Belopotocký, Svetozár Hurban-Vajanský, Mikuláš Schneider-Trnavský, Gustáv Kazimír Zechenter-Laskomerský**, atď., na druhej strane nachádzame mená ako **Matej Andráši**

(Andrassy) z Krásnej Hôrky, Martin Bylica z Olkusza, Mikuláš Druget(h) z Humenného, Peter Forgáč (Forgách) z Gýmeša, Tomáš Tlstý z Topoľčian, atď., pričom nachádzame aj príklad mena, v ktorom sú zaužívané obe tieto formy bez rozdielu **Vavrinec Benedikt Nedožerský/z Nedožier**.

5.3. Pokiaľ ide o mená kráľov a kráľovien, tieto možno plne slovakizovať, napr. **Alfons II el Cast** → **Alfonz II. Cudný**, **Pere II el Catòlic** → **Peter II. Katolícky**, **Jaume I el Conqueridor** → **Jakub I. Dobyvateľ**, **Violant d'Hongria** → **Jolana Uhorská**, **Elisenda de Montcada** → **Elizenda z Montcady**, **Pere IV el Cerimoniós** → **Peter IV. Zdvorilý**, **Martí I el Humà** → **Martin I. Ludomilný**, **Ferran I d'Antequera** → **Ferdinand I. Antequerský** (alebo z Antequery), **Alfons V el Magnànim** → **Alfonz V. Veľkodušný**, atď.

Bibliografia

- AGUD APARICIO, A., FERNÁNDEZ ÁLVAREZ, M. P. (1988): *Manual de lengua gótica*, Ediciones de la Universidad, Salamanca.
- ALBAIGÈS i OLIVART, J. M. (1984): *Diccionario de nombres de personas*, Edicions Universitat de Barcelona, Barcelona.
- ALBAIGÈS i OLIVART, J. M. (2005): *El gran llibre dels cognoms catalans*, Edicions 62, Barcelona.
- ALCOVER, A. M.; B. MOLL, F. (2005): *Diccionari català – valencià – balear. I- X*. Editorial Moll, Palma de Mallorca.
- ALMERICH, LI. (1968): *Origen i definició dels cognoms catalans*, Editorial Millà, Barcelona.
- ALVARADO, S.; BOJNICANOVÁ, R (2008): “K problematike skloňovania katalánskych mien v slovenčine”, *Eslavistica Complutense*, 8, pp. 135-153.
- ASÍN PALACIOS, M. (1959): *Crestomatía de árabe literal con glosario y elementos de gramática*, Ed. Maestre, Madrid.
- BADIA i MARGARIT, A. (1994): *Gramàtica de la llengua catalana*, Biblioteca Universitària, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- BALAGUER, C., POJADA, P. (2005): *Diccionari català-occità, occitan-catalan*, Llibres de l'Índex, Barcelona.
- BOFARULL i TERRADES, M. (2002): *Origen dels noms geogràfics de Catalunya*, Cossetània Edicions, Valls.
- BONET, E., LLORET, M., MASCARÓ, J. (1997): *Manual de transcripció fonètica*, Servei de Publicacions - Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra.
- BOVER i FONT, A. (1997): *Diccionari del gentilicis catalans*, Edicions 62, Barcelona.
- BRUGUERA i TALLEDA, J. (2004): *Diccionari ortogràfic i de pronúncia*, Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- CHAHINE, J. (1987) *الأسماء العربية Les mille et un noms arabes*, Editions Asfar, Paris.
- CHERPILLOD, A. (1988): *Dictionnaire étymologique des noms d'hommes et de dieux*, Masson, Paris.
- COROMINES, J. (1992): *El que s'ha de saber de la llengua catalana*, Editorial Moll, Palma de Mallorca.

- FLEISSIG, J.; BAHBOUH, Ch. (2003/2004): *Základy moderní spisovné arabštiny. Díl I & II*, Dar Ibn Rushd, Praha.
- Història de Catalunya. Vols. 1-6.* (1978), Salvat Editores. S.A., Barcelona.
- HOLTHAUSEN, F. (1934): *Gotisches etymologisches Wörterbuch*, Carl Winters Universitätsbuchhandlung, Heidelberg.
- KÖBLER, G. (1989): *Gotisches Wörterbuch*, Brill, Leiden.
- KRÁLIK, Ľubor a kol. (2002) (Ed.) *Problémy adaptácie cudzích mien v slovenčine*. VEDA. Bratislava.
- LÁZARO CARRETER, F. (1973): *Diccionario de términos filológicos*, Gredos, Madrid,
- LEHMAN, W. P. (1986): *A Gothic Etymological Dictionary*, Brill, Leiden.
- MAJTÁN, M., POVAŽAJ, M. (1985): *Meno pre naše dieťa*, Obzor, Bratislava.
- MARCET i JUNCOSA, A. (1988): *Breu història de les terres catalanes del nord*, Llibres del Trabucaire, Perpinyà.
- MESTRE i CAMPI, J., dir. (1993): *Diccionari d'història de Catalunya*, Edicions 62, Barcelona.
- MORAN, J., BATLLE, M., RABELLA, J. A. (2002): *Topònims catalans, etimologia i pronúncia*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.
- ORAVEC, J., BAJZÍKOVÁ, E., FURDÍK, J. (1988): *Súčasný slovenský spisovný jazyk*, SPN, Bratislava.
- PALOMA, D., RICO, A. (2000) *Diccionari de pronúncia en català*, Edicions 62, Barcelona.
- PAULÍNÝ, E., RUŽIČKA, J., ŠTOLC, J. (1968): *Slovenská gramatika*, SPN, Bratislava.
- Pravidlá slovenského pravopisu* (2000), VEDA, Bratislava.
- SEKVENT, K. (2002): *Ako používať francúzske vlastné mená v spisovnej slovenčine*, Náuka, Prešov.
- TIBÓN, G. (1988): *Diccionario etimológico comparado de los apellidos españoles, hispanoamericanos y filipinos*, Diana, México.
- TIBÓN, G. (1986): *Diccionario etimológico comparado de nombres propios de persona*, Fondo de Cultura Económica, México.
- VERDAGUER, P. (1974): *El català al Rosselló. Gal·licismes, occitanismes, rossellonismes*, Editorial Barcino, Barcelona.